

C A S U S I,
Cephalalgia.

Pastor aetatis circiter annorum triginta queritur de appetitu saepius dejecto, siti circa prandium & coenam in principio mox urgente. Maximos circa tempora patitur dolores, praesertim si in aere nebuloso versetur, accedit memoria imminutio, & animalium functionum tarditas.

EX ventriculo affectum hunc suam traxisse originem, atque sic per consentum inductum fuisse hanc Cephalalgiam, haud dubitandum: Non tamen eum hic intelligi volumus contentum, quem sibi imaginati fuere veteres, occultum scilicet, sed manifestum nos credimus, utpote qui consistit vel in vicinitate, qualis inter Pleuritidem & Diaphragma; vel in communitate vasorum transmittentium, uti inter Pancreas & intestinum duodenum; vel substantiae similitudine, prout inter nervosas omnes partes ea vulgaris est.

Sitim exortam credimus à ciborum reliquiis, quae in ventriculo in putrilagine degenerarunt, & lympham magis viscidam reddiderunt, unde glandulae salivales, tali lymphâ viscida repletae, sitim induxerunt praeternaturalem.

Dolores circa tempora potius sentiuntur.

tur. Cum ibi non tantum plura reperiantur vasa, sed & muscoli ibidem teneriores ac aëri magis expositi, coagulationem circulantium liquorum, sicque obstructionem facilius incurrant.

Hinc inducta circulantium crassitie memoria simul imminuitur, ob simul generatos spiritus crassos etiam ipsis nervis insensos, neque functionibus animae obeundis idoneos: Non mirum verò, cum illa depravata labes eis à prima origine, chylicatione videlicet vitiosa, contracta sit. Qualis enim chylus, talis sanguis, & qualis sanguis, tales etiam erunt inde enati subtiliores aliàs liquores.

Chronicum verò hoc est malum, & pastoribus non raro familiare, utpote qui catarrhis, apoplexiae, phthisi &c. alias obnoxii deprehenduntur; Spiritus namque multum impendunt, ac praeterea

R

terea

xerea hyemali tempore in locis frigidis aperto capite sæpe nimiam moram ne-
sunt, unde coagulationes succorum fa-
cillimè incuerunt.

In curatione ergò noti ventriculi solum,
sed totius Massæ S. habenda est ratio: præ-
cedat tamen emeticum tale vel simile v.g.

℞. Tartar. emet. gr. ij. vel iij.

S. Brechpülverlein a. i. m.
hoc non tantum primæ viæ à saburra li-
berantur, sed & sæpe materia l. lymphæ
viscida hinc inde stagnans per concussio-
nem quasi extricatur & ad motum dedu-
citur.

Dehinc deobstruentia sive stomachica
vulgo sequantur, inter quæ Elixir Propr.
Ess. absinth. Spir. Cephalicus, haud ulti-
mo loco ponuntur, nec minus æstimen-
tur decoct. betonicæ, veronicæ, salviæ
siccæ, verbenæ &c. multum etiam com-
mendari solet in Cephalalgiiis omnibus
Tr. mille pedum, & alia omnia ex his pa-
rata.

Addi tamen his possunt Ess. ambræ,

castorei, spir. lilior. convall. &c. pro me-
moriam verò confortanda in usum veniat
Tr. Succini, Potus Theæ, ac Coffea, quæ in-
star omnium erunt & Sal volatile etiam,
C.C. naribus odorandum offeratur. Lau-
datur etiam à plurimis Pulvis Trichemii,
parum tamen habet in recessu, nisi intem-
peramentis frigidis.

℞. Tinct. succini cum *copaxat ʒiʒ.

Essent. anodyn. ʒij. MS. S.

Essentz.

℞. Extract. Cephal. Myns. ʒj. f. Pill.

n. XV. dentur cum pulv. rosar.
rubr.

Ut alvus libera sit, prout in capitis omni-
bus affectibus requiritur, clyster dome-
sticus applicetur, ne symptomata ingra-
vescant.

Externè convenit Empl. de minio front-
impositum, vel unguentum alabastrinum,
aut

℞. Species pro cucupha ʒiʒ vel ʒvj.
dentur in nodulo, S. Species zum Haupt.

CASUS II.

Hemicrania.

Sexagenarius iam ab aliquot annis, de vehementi dolore ca-
pitis, dimidiam & quidem dextram ejus occupante par-
tem, questus est, & quidem quod hyeme magis, quam
aestate affligere soleat, cui nunc accessit auditus difficultas,
& pulsatorius auris internæ dolor adeo intensus, ut de in-
flammatoria obstructione suspicio sit.

Affectum hunc ut duplicatum qui-
dem aspiciamus, nomen tamen he-
micraniæ, utpote à potiori symptomate,
ei imponimus.

Cau-

Caulam in intemperiem sanguinis viscidam & pituitosam rejicimus. Unde sal sui juris factus, haud ritè diluitur; hinc pituita multo sale repleta, per arteriarum poros, in partes membranofas, tum intratum extra cranium egressa, & subsistens, tristem sensationem efficit.

Magis verò hyeme affligit dolor, quia pori magis coarctantur, ac transpiratione sic sufflaminata, succi coacerantur in tubulis hinc inde subsistentes, dolorem magis sentire faciunt.

Auditus difficultas accessit, à particulis crassioribus tubulos nervi auditorii obstruentibus, atque simul interna auris dolor intensus simul pulsatorius jungitur, à copia particularum crassiorum obstructionem augente, sicque membranofas auris partes nimium extendente, vel inflammationem inducente ac pulsatorium simul sensum imprimente, quæ phænomena suppuratio sæpè comes esse solet.

Uti eventum mali hujus paucis attingamus, ferè pronuntiare possumus illud curatu difficile fore, præcipuè ob ætatem, & mutandum ultro ne in apoplexiam, phrenitidè, vel paralytin degeneret.

Scopi tamen curationis sint, materiæ peccantis (ut vulgo vocatur) præparatio, tum evacuatio, doloris sedatio, & ubi tumor exoritur, suppuratio & denique affectæ partis confortatio.

Instituitur verò peccantis materiæ præparatio, ut quod viscidum est, ante propinatum catharticum paulum diluatur, & ad faciliorem motum disponatur, quo postea cathartici motum eò facilius sequatur.

Sunt vero Præparantia hæc Salina omnia vel volatilia vel fixa, hinc omnia ex

Tartaro, & e absinth. Card. benedict.
*co. &c. huc spectant, sic. v. gr.

℞. Tartari vitriolati gr. xv.

Succini pulverisati gr. v. pro dosi

S. Digestiv auff die Nacht zunehmen.
Tartari Vitriolati loco sumi aliàs potest arcanum duplicatum sive caput mort. Aquæ fortis à Dß ad Zß. Succinum additur non quod sit cephalicum, sive dicatum cerebro, sed quod mediantibus suis particulis volatilibus acidum invertat, potissimam malorum talium causam.

Pro hoc & simili scopo sequentia etiam non erunt minoris momenti v. g.

℞. Liquoris Tartari Zß. S. Li-
quor 30. 40. Tropfen und
mehr im Trinken zu geben.

Vel ℞. Tinct. Scoriar. regul. ℞i
Tartari ana ℞j.

S. Essenz zu xv. und mehr Tropfen.

Jam quod attinet evacuatorium scopum, non hic ad electivè purgantia respiciemus, utpote quæ nunc dubia diu fuisse reddita, sed gradibus ea dimetiemur. v. gr.

℞. Extr. Panchymagog Augustan.
vel Crollii Dß vel gr. xv.

Scammon. correct. gr. iij.

℞. Succini gr. j. Misc. & cum
Spir. lilior. convall. fiant Pil-
lulæ no. xv. quæ aspergan-
tur fœcula pœonia.

S. Hauptpillen pro dosi.

Vel ℞. Extracti diacarthami ℞j. solve in
▽ flor. tilie, adde

Crem. Tartari Dj.

Syrup. rosar. solutivi ℞vj.

R 2

▽ G.

▽ *Cinamomi* ℥β. *Misc.* fiat potiuncula a. i. m.

Si æger purgans prius in Pillulis deglutiit, tum paulo post ad facilitandam in ventriculo & intestinis motum, vel iusculum assumat vel potum Theæ hauriat: Si vero forma in liquida hoc sit assumptum, tum per aliquot horas nullum capiat cibum.

Præter evacuatorium hunc scopum, ubi pars materiæ peccantis per alvum deturbatur, alia se sistit evacuationis species, per ambitum scilicet corporis; & hæc quidem præfertur priori: Deputatur etenim hæc methode languis, qui immediatam mali causam convehit & continet.

Sic ꝑ. *Theriac* ℥j. solve in l. q.

▽ *Card. benedict.* adde

Mixtura simpl. ℥j. *Misc.* D. S.

Schweißträuflein. a. i. m.

Dolor ut mitigetur, conducere poterunt papaverina, chamomilla, mellor. cinnab. nativ. opium. arcan. duplicatum &c. v. g.

ꝑ. *Cinnab. nativ.* gr. iij.

arcan. duplic. gr. ij. *Misc.* f. p. pro dosi.

Vel ꝑ. *Theriac. celestis* gr. iij.

dentur. S. *Schmerzstillende*

Pillen. a. i. m.

Ubi tumor exoritur & ad suppurationem tendere intendit, externe applicetur cataplasma ex *Herb. malv. flor. melilot. chamomil. Fol. lauri. sem. fœnugrac. cum lacte* factum.

Abcessu rupto ad ulceris Mundationem in ulum veniat mixtura ex *spir. vini & tantillo melle rosar.*

Tandem ut quartus obtineatur scopus, partii scilicet affectæ roboratio.

ꝑ. *Tinct. succini* ℥j.

castorei ℥j.

Ess. ambræ ℥β. *Misc.*

S. *Besondere Haupt-Essentz* zu xi. *Tropffen* cum ▽ a *lilior. conval.*

ꝑ. *Spir. C.C. composit.* ℥iij. D. S.

Eufferlicher Spiritus anzustreichen.

Si præmissa omnia in casum sint adhibita, refugium erunt *Acidulæ, vesicatoria, vel fonticuli* aut setacea: Nec factu i omittantur calidè applicati ex *sal. tost.* vel ex *se. pillo. origano. salvia. baccis juniperi rad. angelic.* cum ▽ *Anhaltin.* irrigati imponantur.

Præterea vitetur aer frigidus, ac is suffitu corrigatur, qui tantum præstat quam destillatum ali quod: Vinum item vitetur, ac alvus libera semper sit.

CASUS

CASUS III.

Epilepsia.

Vir Nobilis ætatis consistentis, ante biennium vexatus malo hypochondriaco, incidit in dolorem colicum, succedente ictero nigro, quem nunc motus convulsivi cum sensuum ablatione, per intervalla excipiunt: ad se rediens, queritur de articulorum doloribus, manuumque & pedum dolorifica resolutione.

Affectus hic est complicatus, ob symptomatum congeriem, Epilepsiam vero vocamus à symptomatæ magis urgente, & quidem conjuncta ea hic est cum paralyti notha & arthritide: & in casu sub nomine motus convulsivi comprehenditur. Differunt enim hi à convulsionibus simplicibus. Sic convulsivos motus adesse dicimus, quando partes mox contrahuntur, mox iterum extenduntur. Convulsio vero simplex saltem spasmi est.

Quod hypochondriaci Colica facile corripianur, non ex alia est causa, nisi ob lympham viscidam & acrem, ac bilis inertiam, unde alvus eis est sicciore & segnior.

Icterus vero niger non est ab obstructione lienis, sed ab obstructione vasorum capillarum, & impedita per vasa hæc circulatione: hæc vero præsupponit Intemperiem sanguinis viscidam, & coagulationi leviter obnoxiam, unde Spiritus animales etiam crassiores & male dispositi segregantur, qui tum circa certis lunæ phases epilepsiam, cum reliquis

phænomenis inducunt, & quidem ob peculiarem nervorum ad artus tendentium obstructionem, resolutionem pedum & manuum inferunt.

Causa ergo est acidum quoddam nervis admodum infestum & spiritibus animalibus, sive succo nerveo legitime segregando, vel perficiendo, inimicum; unde & malo hoc correpti subito cadere solent, ob nervorum flacciditatem, quando hi à Spiritibus animalibus non amplius tenduntur & expanduntur.

Recidivare vero solet hoc malum, quando nunc pori & tubuli cerebri ita dispositi sunt redditi, ut nullus amplius laudabilis succus nerveus segregari queat, sed is vel actis nimium, vel crassus, & obstructionibus aptus segregatur, atque tum non tantum motu, sed & quantitate, acrimonia &c. vitiosas perficiat functiones.

Videtur vero malum hoc, in proposito subiecto satis periculolum, non ob symptomatum congeriem saltem, sed & quod ante pubertatem saltem illud curabile observatum sit, postea raro vel non.

R. 3

CHRA.

Curationi tamen insistatur & in & extra Paroxysmum.

In Paroxysmo ad excitandum vel in ordinem redigendum subtilium agentium motum, naribus offerantur Spir. ❄ ci, ▽ Epilept. Lang. Castoreum, &c.

Spinæ dorsii intricetur Spir. convulsivus lumbricor. ▽ hyster. cum castor. &c.

Et æger si in loco tenebricoso versetur, in magis lucidum feratur, ut eo citius exciteretur & ad se redeat.

Extra paroxysmum respectus habeatur causæ, quæ cum in visciditate & acrimonia circulantium humorum originaliter consistere soleat, quovis modo ad statum naturalem reduci tentetur: & quidem si humores quantitate excedere hæriolentur, plethora videlicet adesse præsumatur. V. Sectione ea paulisper minuatur. Postea primarum viarum saburra acida eliminetur, modo per præparantia, modo per evacuantia. Scopos vero hos duos unico sequenti remedio assequi poterimus v. g.

℞. Radic. 5. aperient.

angelic.

peron. aa. ʒj.

Herb. betonic.

salvia aa. m. j.

Flor. taili.

Stæchad.

Lilion. convall. aa. p. j.

Fol. senn. ʒʒ.

Agaric. ʒʒ.

sem. carthami ʒj.

crem. Tirtara ʒj.

cinamomi. Zingib.

macis aa ʒj. Incisa grossè dentur ad nodulum.

D. S. Säcklein zu einer Maß Wein.

*De hinc ad specifica accessus fiat, ut pote acido acri minus volatili corrigendo in specie dicata. Sic à Cætone cinnabarina prædicantur, ut *Magnes Epilepsia*, *Riverius* commendat pulverem *Valeriana* ad cochlear. j. *Barbette* potionem ex *sapone Hispanico* &c.*

Laudant alii Corvum in olla ad nigredinem combustum, vel secundinam humanam ad ʒj.

D. Ludovici suum Pulverem Epilepticum aliis præfæct. v. g.

℞. Pulv. Bezoard. alb. (qui paratur ex C. C. philos. terra sigil. & unicornu foss. aa. ʒʒ.)

succini albi pp. ʒij.

cinnab. nativ. ʒij.

laud. opiat. ʒj. Misc. f. Pulvis.

Infanti unius mensis exhibet quartam grani partem, trimestri gr. j. &c.

Nos laudamus Tinct. Opii Dn. Maets cum Spir. nostro Cephalico C. C. compol. paratam.

Potus Theætiæ largius dari debet, ac quidem in primo cyatu liquoris C. C. succinat. gtt. xx.

vol. etiam C. C. singulis diebus semel detur à ʒj. ad ʒj. cum cerevisia tenui calida.

*Sudores quoque singulis diebus mane in lecto eliciantur, præmissis potu Theæ ad gratiam, interpositis Pillulis purgantibus cum castoreo, quales habent *Barbette* & *Decker*.*

Variis irritis setaceum Epileptico suaderi poterit.

*Ad artuum verò resolutionem præter sudorifera etiam *Therma* & *Balnea* consulantur.*

In Dieta vitentur omnia acida & vitiosa, & terror, ira &c. Pro potu concedantur Cerevisia vel vinum salutarium, euulatum &c.

CASUS IV.

Apoplexia.

Judaus senex, facie rubicundus, post mediam noctem stertere incipit, uxor insoliti quid observans, eum excitare conatur, rata, eum in somniis vexari, quod alias ipsi non erat insolitum, verum frustra, jacet instar mortui, sine sensu & motu, excepta respiratione & pulsu.

Affectus est Apoplexia fortis ob respirationem admodum imminutam, ex hac etenim vel imminuta admodum vel subinde remittente fortitudo hujus affectus patet.

Differt verò affectus hic à Caro in hoc, quod in Caro respiratio sit liberior, & à passione hysterica, quòd in hac non omnes sensus tollantur, & à syncope, in qua patres sentiuntur rigidæ, ubi è contra hic laxæ & flaccidæ.

Malo vero huic obnoxii facile fiunt sanguinei, cum eorum sanguis à centro versus superficiem impetuofus moveatur, segnius verò à superficie ad centrum.

Dari verò Apoplexiam à sanguinis stagnatione, morbus Hungaricus indigit, ubi ægri nonnulli paulo ante mortem, in profundissimè labantur somnū.

Post mediam noctem verò ægrum hoc malo correptum esse, causa potuit esse, vel quia cum minor humorum agitatio, vel quia peracta tunc chyificatione, no-

vus chylus sanguini infusus, singularem potuit inducere alterationem & dispositionem ad subitam talem stagnationem circulantium humorum.

Stertor exoriri videtur à lymphæ in aspera arteria restagnatione, hæc enim spirituum animalium influxu sublato, statim ætèri viam intercludit, non aliter ferè ac fit in strangulatis.

In somnia de vertigine, de casu ab alto, in senibus Apoplexiæ, in infantibus Epilepsiæ solent esse prodromi.

Sensus & motus percunt ab impedita spirituum animalium segregatione & influxu, à sanguine enim stagnante & vi in cerebrum adacto, quasi comprimuntur officina nervorum. Pulsus verò ad tempus adhuc durat venis & arteriis non omni ex parte, & quasi uno momento obstructis, sed pro parte adhuc circuitum permittentibus.

Dividit van Helmont Apoplexiam in Positivam & Privatam. Positivam eam credit ubi Spiritus quidem

dem adsunt, sed transitus negatur: Privatam verò ubi Spiritus deficiunt, neque ea quâ necessarium est adsunt copiâ.

Alii distinguunt in Sanguineam & Pituitosam. Sanguineam ab immediata sanguinis stagnatione, & sufflaminata circulatione; Pituitosam vero ab obstructis variis cerebri saltem tubulis à lymphâ viscida originem trahere statuunt: atque hinc curam maximè distinctam oportere esse contendunt. Sic in Sanguinea commendant V. sect. non item in Pituitosa; in hac verò Purgantia fortiora, in illa non. Sic item in Pituitosa volatilia præscribunt; Temperata vero in sanguinea: clysteres etiam in hac volunt esse emollientes in illa vero acriores. Dietam quoque observari debere notant, ubi in Pituitosa aromatica laudant, in Sanguinea verò mucilaginosâ sive iuseula ex animalium extremitatibus, & lacticia.

Curatio interim & in & extra Paroxysmum instituat.

In Paroxysmo primarius scopus eo collimet, ut omnimodo excitetur æger, in hunc finem *Spir. ❄ci fortis* naribus odorandus admoveatur, vel *⊖ vol. Cc.* ad aliquot grana eis infletur, ac ori indatur.

Et si certi simus ægrum Apoplexia Pituitosa esse correptum, tum statim vomitorium sat potens infundatur. v. g.

℞. *Sir. emetici* ℥℥. vel ℥ j. *S. Safft* einzuschütten.

Infusio vero ægrè & non nisi cum molestia magna fiet, interim tentetur quovis modo, vel etiam talis clyster injiciatur. v. gr.

℞. *Radic. Angelic.*

Enule aa. ℥iij.

Herb. Salu.

Majoran.

Origani aa. m. j.

Flor. Siæchad.

Anthos.

Lilior. convall. aa. p. j.

Colocynth. in petia ligat. ℥℥.

Coque in l. q. aquæ tonitrualis (ob copiam ⊖.)

Colaturæ ℞. ℥℥ j adde

Aq. benedict. Kulandi, sive croci metall. ℥iij. vel vj.

Salgemma ℥j. Misc. fiat clyster statim injiciendus.

Ori etiam infundatur hoc vel simile. v. gr.

℞. *Aqu. Epilept. L.*

hirundin. cum costor.

Lilior. convall. aa. ℥℥.

Spir. Cc. compos.

cephalici aa. ℥i℥. Misc.

S. Mixtur. Pöfßelweiß einzugießen.

℞. *Aq. hyster cum Castor.*

Spir. Ceras. nigr.

Lilior. convall. aa. ℥℥.

Misc.

S. Eufferlicher Spiritus pro spina dorsii & plantis pedum.

Pro Præservatione detur *Sal volatile* Cc. ad ℥j. bis vel ter in hebdomade inter prandium vel cœnam: *Potus idem Thea* bibatur cum salvia vel rora marino, ac singulis mensibus bis propinentur seqq. *Pilulæ laxativæ* numero 5. vel 7. v. g.

℞. *Gummi ammon.* ℥j.

myrrhe.

resin. jalapp.

diagrid. aa. ℥ij.

croci ℥j.

Sal. vol. succini ℥℥.

•• *succini gut.* xij. MS.

Fiant

Fiant Pillulæ numero Lxxx. quæ involvuntur pulv. diambra.

Præterea fonticulus excitetur, & ad hæmorrhoides respiciatur, quia horum fluxus admodum foret conveniens.

Si à percussione originem videatur trahere, videndum num Trepanatio institui queat.

Extra Paroxysmum alias convenient eadem quæ in Paralyfi.

C A S U S V.

Paralyfis.

Quamvis autem prædictus Judæus elapsis 24. horis extingueretur, & paulo ante mortem febricitaret: Alium tamen vidimus Apoplecticum, qui excitatus dextri lateris resolutionem patiebatur, ablato omni motu & sensu, in eodem latere, manus & per hujus lateris intumuisse videbantur, sed antem penitus flaccecebant.

Laborabat hic Judæus Hemiplegia seu Paralyfi unius lateris.

Manus & pes intumescabant, ob Spirituum defectum, & humorum stagnationem: & flaccecebant ob impeditum Spir. animal. influxum.

In curatione (quæ aliquando ægrè obtinetur & quidem difficilius in senibus, quam juvenibus, difficilius item hyeme quam ætate, &c.) ed allaborandum, ut obstructio nervosarum partium tollatur, visciditas circulantium humorum incidatur: & denique debilitatæ partes roborentur.

Primò scopo inservire poterunt Purgantia & quidem fortiora.

z. Extracti diacarthami ℥iij. solve cum

Aq. cinamomi, adde castorei pulveri sati gr. iij.

Tartari Vitriolat. gr. xxv.

Sir. diaser. Andernac ℥j. Misc.

Vel z. Extract. Cephal. Mys. ℥j.

z. dulcis gr. viij.

Scammon, correct. gr. iij.

o succini gtt. j. Misc.

Fiant Pillulæ numero xv. deauratæ dentur. Omnibus remediis in Paralyfi debet addi castoreum.

Si in infuso Purgans desideretur, infusio fiat cum Decocto Lignorum, non enim hujus mali cura à curatione Luis venereæ abludivit multum.

Præmissis si opus Purgantibus, vel iis emissis ad sudorifera fiat accessus, quoni-

S

am

am vero Sudor difficulter hic obtinetur propter pororum nimiam angustationem ex obstructione, hinc valida sint sudorifera, vel insuper in Laconico sudores exprimantur.

℞. vero. Theriacarec. ℥j. solve cum
Aq. Flor. sambuci, adde
Spir. Tartari compos.
Tinct. ℞ii ex scoris. aa. ℥j.
Misc. pro dosi.

Theriacam commendamus, quia ob diversitatem ætheris, in fluidis corporis nostri, insuetas producat fermentationes, in stagnantibus partibus.

Vel ℞. ℞ii diaphoret.

cinnab. nativ. aa. ℔℔.

⊖ vol. viperar. gr. viij.

Fiat Pulvis, cui superbibatur haustus Decocti Lignorum.

Bezoardicum minerale hic etiam præstantissimum præbet deobstruens pro debilitatarum nervosarum partium, vel spirituosarum earundem, incolarum roboratione.

℞. Spir. cephalicū.

C. C. compositi.

⊖ vol. oleos. cephalici. aa. ℔ij.

Misc.

S. Besondere Essen z zu xv. Tropffen.

℞. Tinct. antiscorbutica Bontekoi

℥ij.

S. Spiritus zur Essentz.

Externè instituantur inunctiones per spirituosas & penetrantia, non verò in parte affecta, sed in spina dorsi, cum obstructionis initium & principium ibi subsistat.

℞. verò Spir. vini rectificatissimi.

convulsi aa. ℥j.

⊖ Philosophor. ℥ij.

Juniperi ℔ij.

Aq. hyster. cum castor. ℥j. Misc.

S. Eufferliche Mixtur.

℞. Olei. circulati Fausi. ℥ij.

S. Eufferlich Del.

Aqua hysterica additur præmissæ mixturæ ut Spir. vini paulum temperetur.

Conveniunt etiam unguenta, sed sint subtilia & cum oleis destillatis remixta v. g.

℞. Unguent. Nervin.

maritati aa. ℥j.

⊖ therieb. lucid. ℥j.

C. Cervi. ℥℔.

⊖ vol. CC. in Spir. propr. Sol.

℔ij. Misc.

Fiat linimentum.

Post inunctionem pars affecta Paralytica tegatur linteis calidis, vel panis calidus imponatur lateri affecto.

Maximo cum emolumento etiam spinæ dorsi imponitur Empl. de Granis cum ℞io, utpote ad omnes viscerum obstructiones pituitosas efficax.

℞. vero Empl. de ranis cum quadruplo

℞ii. ℥j.

Camphora ℥℔. malaxetur cum Oleo succini, & detur.

Thermæ cum aliquando juvisse aliquando nocuisse deprehensæ sint, hinc earum usus caute instituat.

Pro præservatione convenit Fonticulus, & creber usus Tinct. succini. Liguor. C. C. succinati. Aq. Anhal. &c.

CASUS

CASUS VI.

Vertigo cum consumptione totius.

Puer undecim annorum plerumque post somnum de capitis imbecillitate conqueritur, à prandio subitâ virium dejectione cum scotomia corripitur, corpus contabescit, & sæpius ab vi torminibus vexatur: quaritur quis morbus, & quæ remedia sint adhibenda?

CUM nonnulla hic concurrant symptomata, quæ alias non accidunt vertiginosis, hinc affectus hic propriè loquendo non est vertigo, sed est congeries morborum à spirituum animalium depravata, & crassa dispositione non tantum, sed & circulantium reliquorum humorum visciditate, vel & vasorum lacteorum obstructione dependens.

Vertiginem induci à spirituum crassitie, probatur exemplo ebriorum, ebrii namque sunt vertiginosi, quia spiritus volatiles vini sunt crassiores, ac adeo brevi tempore spiritibus animalibus assimilari haud queunt, hinc ob mixtionem perturbatam, & motum inæqualem, vertiginis phenomenon exoritur.

Si per consensum est, facile cognoscitur, quia invadit cum præcordiorum anxietate, vel etiam nausea aut vomitu.

Vertigines hysteriarum vel hypochondriacarum mulierum, ex complicato malo patent.

Capitis imbecillitas post somnum adest, quoniam humores circulantes per meningum tubulos segnius moventur, *Somnus etiam* in vertiginosis sæpè so-

let esse turbulentus, quia Spiritus à particulis heterogeneis comitantur, quæ si sunt crassiores somnum, si verò subtiliores vigiliam inducunt.

Virium prostratio le jungit, quia pauci & crassi quidem Spiritus generantur, vel quod sanguis nimium moveatur, id quod à bile, ab humore aliquo calido, & forte vinoso fieri potest: Vel etiam ab inordinata fermentatione, & quod tunc particule exhalent, quæ sanguini commixtæ ejus rarefactioni in corde resistunt.

Corpus contabescit ab acrimonia humorum salina & crassa, unde Spiritus similes generantur, qui tum cum ipsi sint crassiores vel salini, dulcificationem succi nutritii perficere haud queunt.

Tormina etiam sentiuntur, vel quia pori intestinales sunt obstructi, vel quia fortè lumbrici domicilium sibi in intestinis constituerunt, quoties etenim tormina sentimus, toties suspicio de lumbricis capi potest.

Morbus interim hic non est contemendus, solet etenim vertigo sæpius esse prodromus Apoplexiæ in senec. vel Epilepsiæ in juvenec.

S 2

Videntur

Videntur verò objecta moveri in circulum, quoniam Spiritus à particulis heterogeneis in talem motum rapiuntur, & tum mens concipit ideam motus circularis. Sic qui ab alto despiciunt, sæpe fiunt vertiginosi ob motum.

Est verò Vertigo triplex: 1. Quando objecta videntur in gyrum agi, 2. quando videntur nigra, 3. quando ægrum projicit ad terram.

In curatione ratio habeatur crassitie humorum corrigendæ: Obstructionis factæ in profundis, referendæ, & capitis cum ventriculo roborandi.

Ubi per consensum ex ventriculo exoritur videtur vertigo, citam feret opem vomitorium oblatum. v. g.

℞. Tart. emet. gr. j. vel 2.

Pulveris rad. jalapp. gr. v. Misc. f. pulv.

Si verò ex visciditate alia circulantium etiam humorum, tum instituat præparatio ejusdem, & denique eliminatio vel per Purgantia vel Sudorifera.

Inter Præparantia poni merentur præter salina varia, & ex Tartaro parata, Tinct. Propr. Myns. Elixir Propr. l. acido, EE. carminativa spir. *ci simpl. & arom. Liquor. C. C. succin. &c.

Si purgandum

℞. Mannæ cl. ℥j. solve in f. q.

Aq. acatiar. adde

Crem. Tartari. ℥j. Misc. pro dosi.

Vel ℞. Extract. panchymag. ℥ss.

resin. jalapp. gr. iij. cum

Tinct. purgante fiant Pill. no. 11.

Vel ℞. Extra. diacarb. ℥j. fiat Potiuncula Purg. prout de Paralyfi præscripta extat.

Pro obstructione vero in profundis tollenda, ac sic consequenter capite roborando, utpote quæ roboratio eadem est, ac reseratio.

℞. Liquoris C. C. succinat. ℥ij.

Spir. C. C. compos. ℥j.

cephalic. ℥ss.

Ess. castor. ℥j. Misc. S. Schwin-

del. Essentz ju xv. Tropffen.

Vel ℞. Spir. Lilior. convall. ℥ij.

Aq. Anhaltin. ℥ss.

Spir. C. C. Compos. ℥ss. Misc. S. ut ante.

Vel ℞. Aq. menth.

Lilior. convall. aa. ℥j.

aperitiv. Schröd. ℥ij.

Liquoris C. C. succin. ℥j.

Ess. castor. ℥ss.

Syr. flor. pæon. ℥j. Misc. S. Mixtur davon offt erliche Löffel voll.

Pro corrigendis stomachi depravatis contentis egregiè prosunt amara v. g. Essentia absynth. compos. cum Spir. cephalico mixta. Multum quoque præstant Pulveres absorbentes horis vespertinis exhibiti cum uno vel altero grano salis armoniaci, vel C. C. volat.

Nec etiam negligantur Pulveres stomachales aromatici cum specif. cephal. combinati. Si specifica alia quis expectat, ei commendatur stercus Pavonis vel in pulvere, vel electuario, ob Sal etenim volatile copiosum effectum tuum edit, hinc

℞. Stercoris Pavonis q. lubet, cum

Conserva, betonic. fiat Elect.

CASUS

CASUS VII.

Mania.

Studiosus ab aliquot annis Epilepticus, ante Plenilunium furere cepit, loquebatur plura absurda, vim adstantibus inferre conabatur, altero die oculi rubescebant, furor erat acutus, lingua sicca & arida, vigilia continua.

Mania species melancholiæ est cum furore, & quidem non differunt melancholia, mania, phrenitis & delirium nisi gradu: cum epilepsia verò convenit Mania, quia causa amborum consistit in humoribus circulantibus ab acido singulari acre fermentescibili depravatis: vel nervorum tubulis singulari modo dilatatis, & sic etiam crassiores particulas transmittentibus: hinc frigus perferre possunt, quia humores etiam crassi in nervos admissi, fibrillarum motum maxime intendunt.

Occasio est à fermento intus in corpore genito, vel à fermentescibili crasso foras adveniente, ut vino, vel æthere, aut spiritibus animalibus sic sensim depravatis.

Pulsus in hoc malo quidem est magnus non tamen frequens, propterea non febrilis, quia, etsi sanguis impurus, tamen mixtio ejus nondum turbata existit.

Servat verò Mania sua tempora instar Febris intermittens ferè, hinc Plenilunium eligit.

In Curatione ad intestinum motum præternaturalem respiciendum: de hinc acidum peregrinum eliminandum, &

denique urgentiori symptomati occurrendum; quod hic solent esse vigiliæ nimix, ob pororum verò sive tubulorum nerveorum nimiam dilationem, ac sic nimis copiosam admissionem particularum etiam crassiorum, nulla quies datur.

Primum scopum quod attinet sisti sæpe solet intestinus circulantium humorum motus per V. sectionem in brachio vel pede, & quidem satis largiter institutam ad 3x. & xij.

Post V. sectionem motum etiam sistunt frigida, sed quia hæc simul obstruunt, hinc cautè propinentur. Nitrum verò convenit & camphora &c. & nitrum quidem etsi frigidum censeatur, non tamen obstruit, sed resolvit, hinc infunditur potui ordinatio. Vel.

℞. Liqueoris Nitri alcalisati ʒʒ. D. S.

Zu 20. und mehr Tropffen ins Trinken.

Vel loco hujus sumatur liquor Tartari vel sp̄leneticus Schröderi.

Profunt etiam chalybeata, sic v. g. continetur usus Tincture Martis Ludoviciana bis de die ad grt. 25. ad 40. interposito subinde cataractico quale hoc esse potest. v. g.

S 3

℞. Resin.

℞. Resin. jalapp gr xv.
vitelli ovi tantill. solve exacte & adde
▽ epilept. Lang. Ziß. Misc.
S. Träncklein a. r. m.

Purgantia oportet esse fortiora, aliàs
vix saburram acidam comovebunt. Hinc
& emetica magnæ hic sunt efficaciz.

Potius tamen extra Paroxysmum,
quam in illo Purgantia offerantur: quia
sanguinem magis solent movere. Clyste-

res vero si admittat æger, sæpius injici de-
bent fortiores.

Denique vigiliæ quovis modo demul-
ceantur tam per externa quam interna:
Inter interna omnibus præferuntur emul-
siones, & si vires sint fortes etiam Opiata
dentur, præprimis si ab ira malum sum-
serit initium: Si vero Epilepsia præcessit,
caute dentur Opiata, quia nimis figunt
subtiles Spiritus, crassioribus relictis.

CASUS VIII.

Phrenitis.

*Juvenis ebrietati deditus, cum per aliquot dies mero incaluis-
set vehementissime febricitavit, deliravit & in adstan-
tes involare conatus est.*

Videtur affectum hunc ab erysipela-
te in ipso cerebro enatum fuisse,
vinum enim inflammatoriam obstructio-
nem leviter inducere potest, quia sangui-
nem coagulat: quod enim est erysipe-
las in parte alia membranosa, illud est
phrenitis in meningibus.

Æquilibrium spirituum est sublatum
ob meningum sive partium nervosarum
inflammationem sive obstructionem, un-
de floccos legunt, & alia absurda pera-
gunt. In curatione ergo non horum
saltem, & turbata sanguinis mixturæ re-
spectus habeatur.

Inflammatoria obstructio tollatur per
V. Sectionem sæpius repetitam, tum per
deobstruentia v.g.

℞. Cinnab. nativ. gr. v.
Niri alcalisati. gr. iiij.

Pulv. Bezoard. vel ꝑ diaph. gr. xij.
Misc. f. Pulv.
Vel ℞. Lapidis Bezoar.
cancror. aa. gr. v.
Camphora gr. iiij. Misc. f. Pulv.
pro dosi.

Tinctura Bezoardica sæpius item de-
tur, ac Nitrum in potu ordinatio copio-
se propinetur.

Opiata quemadmodum in nulla in-
flammatione, ita nec hic conveniunt, nisi
maritentur cum diaphoreticis v.g. cum
sale vol. C.C. vel cum Tinct. bezo-
ard. &c.

Inter externa conveniunt ea quæ
poros penetrant ac inflammationem de-
mulcent, atque inter hæc laudantur co-
lumbæ vivæ dissectæ & applicatæ. &c.

CASUS

CASUS IX.

Ophthalmia.

Vir consistentis aetatis studiis deditus flante borea prodiit in publicum, statim sensit mordacitatem in oculo cum lacrymis in voluntarie profluentibus, noctu supervenit ardor cum rubedine oculorum, multa vasa sanguine turgescencia in albo oculi conspiciuntur, ac lucem ferre nequit.

Affectus est inflammatio oculorum sive Ophthalmia: Est verò inflammatio humida ob vasorum lymphaticorum copiam. *Barbette* distinguit inter ophthalmiam ex lymphâ crassa, vel acti: in illa commendat *Tinct. Q. is* & *Virriolum album*, in hac verò sedativa utpote *Sacharum Hni, Tutiam*, &c.

Literati quando sæpius hoc malo corripiuntur, id habent à continuis vel nimis lectionibus, quia sic Spiritus depauperantur: & tum quod per vitam sedentariam sæpe concoctionem turbatam experiantur.

Lucem verò affecti ferre nequeunt, quia ob motum luminis, in quo solo subsistit lumen, ardor augetur.

Curatio eo collimet ut obstructio inflammatoria tollatur, feri acrimonia temperetur, affluxus præcaveatur, & oculus denique roboretur.

Quoniam verò huc multum conturbavit depravata primarum viarum dispositio, hinc si malum propterea contumax sit curationis gratia non tantum vomitorium commendatur, sed & præservationis gratia etiam multum valet.

Diæta etiam hinc plus sæpè præstat quam medicamenta.

Sic & Hippocrates notavit alvi profuvium lippientibus solatio esse. Purgantia ergo propterea non erunt hic extraneum v. g.

℞. Elect. de Tamarindis cum fol. senn. ℥x.

cum ∇ flor. acatiar. solutis adde.

Lalapp. pulv. gr. xij.

Syr. rosar. solutiv. ℥vj. Misc.

S. Parier. Francf. a. i. m.

Vel ℞. M. P. Lucis maj.

ex aloë rosar.

extract. cochiar. aa. ℥ß.

diagrid. pulver.

troch. alhand. aa. gr. j.

Misc. fiant Pill. numero xxj. D. S.

Haupt und Augen. Pillen.

Vel. ℞. M. P. de succino Cr. ℥j.

Fiant Pill. num. xv. D. a. i. m.

Post hæc V. Sectio præsentaneum hic erit remedium, vel hic udines retro aures vel tempora ponantur. Vel vesicatoria aut setaceum applicentur. Nec sudorifera omittantur.

Externe pro Collyrio

℞. Olei Hni dulcis gtt. 20.

Tinct. Q. is gtt. 10.

∇ camphorat. gtt. xv. ∇ rosar. sambuci aa. ℥iß. Misc. fiat collyrium.

Vel

Vel ℞. *Album ovi optime conguassat. cum*
 ▽ *feniculi, euphras. rosar. aa. ℥ij.*
 adde *Sachar. ꝑ ni ꝑ ꝑ.*

Vitrioli albi gr. vj.

Tinct. ꝑ is q. l. ut cœruleo colo-
re tingantur, Misc.

Vel ℞. *Aq. chelidon. maj. ℥ij.*

Spir. flor. Sambuci ℥ss.

croci metall. ꝑ.

Margarit. ꝑ ꝑ. ꝑ.

⊖ *viperar.*

nicotian. aa. gr. ij.

Mixta stent per 24. horas, postea fil-
 trentur, pro collyrio.

Albumen ovi in collyriis prodest non
 quod repellat, sed quod acidum absorbe-
 at. Sic Vitriolum album non repellit, sed
 ob particulas metallicas absorbet. Lac
 verò propterea non convenit, quia ab
 acido statim coagulationem incurrit. Re-
 solventia ergo omnem hic absolvent pa-
 ginam.

CASUS X.

Suffusio.

Fœmina 30. annorum scorbutica ante aliquot menses adver-
tit culices parvos, & caliginosa quedam corpuscula in
oculo dextro apparere, nunc eadem oculo sinistro obvo-
litare.

Affectus hic vocatur suffusio, & est
 morbus humoris aquei, & quidem
 ab ejus crassitie originem trahens.

Est vero suffusio vel vera vel notha:
 notha utrosque occupat oculos, & est
 primus catharactæ gradus. Vera verò
 primo unum, dehinc alterum occupat
 oculum.

Dantur verò diversi gradus, sic obje-
 cta vel planè non videntur, vel pro parte,
 dum aliqua saltem pupillæ pars tegitur à
 pellicula.

Differt etiam suffusio cornea à nigri-
 cante &c.

In curatione respectus habeatur caco-
 chymix scorbuticæ, quæ tollatur, dehinc

oculus roboretur aperiensibus & discu-
 tientibus.

Ad tollendos depravatos humores
 crassos &c. conducunt. v. g.

℞. *Aloes opt. gr. vj.*

Troch. alband. gr. j.

ꝑ *dulcis gr. iij. vel v.*

Misc. fiant Pill. num. xv. pro dosi.

Hæ pillulæ ad minimum bis sumantur
 in septimana. Interpositis tamen alteran-
 tibus, utpote *Tinct. ꝑ. spir. cephalico,*
 ⊖ e. vol. oleof. &c.

Tum pro roboratione partis affectæ
 sumatur *Elect. Timæi* vel

℞. *Spec. diamb. cum ambr.*

diarrhod. abbat. aa. ꝑij.

Corian.

Coriandr. ppt. ℥j.
Sem. anis.

fœniculi. aa. ℥iſſ.

N. mosc. ℥j.

cardamom. minor.

Cubebæ. aa. ℥j.

Sachar. ros. tabulat. ℥ß.

Misc. fiat Pulvis D. S. Haupt und
Gesicht stärkender Zresenet.

Præter hæc Diæta tenuissima sit, qualis
debet esse aliàs in morbis acutis. Post hæc
curatio absolvatur externis discutientibus.

Ex his Spir. vini aliquando satisfacit,
vel aqua Hungariæ tanquam Spir. pene-
trantill. rosismarini.

Conducit vero efficaciss. *℞ vol. vi-
perar. figr. j. vel ij, aqua rosar. solvan-
tur & oculis instillantur.*

Vel *℞. Spir. panis secalin. ℥iij.*
croci metall. ℥j.

Stent per 24. horas, tum filtrentur

exactè per chartam, adde pa-
rum *Virrioliceyr.*

In officinis etiam proſtat *Aq. ophthal-
mica Quercetani, vel Harmani, quæ
instillari possunt mane & vesperi, æger
vero detineatur in tergo.*

His irritis vesicatoria, fonticuli, ac seta-
cea in usum vocentur, nec V. S. negligat-
ur præcipuè sub lingua.

Camphora quæ alias in inflammatis
oculis optimè prodest, hic nocet, quia hu-
mores subtiliores abripit, crassiores verò
relinquit ac incrassat.

Si frustra omnia adhibeantur, ad ma-
nualem operationem accessus fiat. Ubi
tamen notandum, ut catharacta sit matu-
ra, scil. ut pellicula talis sit consistentiæ ut
detrahi queat absque ruptura.

Præ aliis huic malo obnoxii dicuntur,
oculis prominentibus gaudentes, quod
aëris injuriæ sic magis expositi coagula-
tionem lymphæ facilius admittant.

CASUS XI.

Catarrhus ad Nares.

*Vir generosus plethoricus, vinosus iter faciens intempeſta no-
cte incidit in narium obstructionem, quandoque multa
muſcosa tum per nares rejicit, accedit raucedo cum tussi.*

Affectus hic aliàs vocatur coryza, &
hic quidem cum raucedine.

Causa immediata est coagulatione lym-
phæ & mediante hæc inducta obstructio
à frigore contracta. Occasionalis causa
erat intempeſta nox: Antecedens verò
plethora.

In curatione respectus habeatur coa-

gulatæ lymphæ, quæ fluida rursus redda-
tur, & quidem sudoriferis mediantibus,
inter quæ prodest theriaca, vel rob sambu-
ci cum Aq. flor. sambuci, vel item
ꝯ diaphoret. Vel,

℞. Aq. flor. sambuci.

card. bened. aa. ℥iſſ.

Spir. theriacal. Camphorat. ℥i.

T

Tinct.